

KOMMUNE NIEDERKAUFUNGEN

Příklad dobré praxe

Úvod

Max je součástí ekologické farmy „Alles im Grünen Bereich“ poblíž Kasselu. Má bakalářský titul v oboru inženýrství krajinného plánování a několik let zkušeností z plánovací kanceláře, což mu umožňuje spojit odborné znalosti s praktickou zemědělskou činností. Zvláštní důraz klade na roli vody v agrolesnických systémech, které slouží jako regulační prvky v krajině. Významným příkladem je projekt „Kaufunger Baumacker“, který navrhl a realizoval s podporou organizace Triebwerk. Maxovo odhodlání k regenerativnímu zemědělství vychází z hlubokého zájmu o udržitelné využívání půdy, které podporuje biodiverzitu a dlouhodobé zdraví půdy.

Farma

„Alles im Grünen Bereich e.V.“ je různorodá a inovativní zemědělská družstevní farma, která hospodaří přibližně na 45 hektarech půdy. Jejich produkce zahrnuje obilniny, zeleninu, mléčnou produkci, mobilní kurníky, agrolesnické systémy a produkci osiva. Silný důraz je kladen na regenerativní postupy, především hospodaření s vodou, bezorebné zpracování půdy a principy keyline design. Farma rovněž testuje zemědělské stroje vyvinuté speciálně pro regenerativní metody. Vedle praktické činnosti se aktivně zapojuje do výzkumných projektů, čímž se stává centrem aplikované inovace v oblasti udržitelného zemědělství.

Lokalita

Farma se nachází východně od Kasselu v údolí u pohoří Kaufunger Wald – jednoho z největších souvislých lesních celků ve středním Německu. Tato oblast je součástí geoparku a přírodního parku Frau-Holle-Land, známého svou přírodní krásou a ekologickým významem. Okolní krajina je kopcovitá s mírným podnebím, což poskytuje rozmanité podmínky pro různé formy zemědělství. Lokalita představuje jak výzvy, tak příležitosti pro zavádění regenerativních strategií hospodaření, zejména v oblasti vodního hospodářství a ochrany půdy.

Cíle zemědělské regenerace

Hlavním cílem agrolesnického projektu bylo zlepšit zadržování vody a její distribuci v krajině. Pomocí principů keyline designu, který usměrňuje tok vody podle vrstevnic, byl vytvořen systém optimalizující využití dešťové vody. Do terénu byly začleněny příkopy a mělké prohlubně, které zpomalují odtok, umožňují vsakování a snižují erozi. Tato opatření podporují dlouhodobé zdraví půdy a dostupnost vlhkosti pro plodiny i stromy. Farma tak přispívá k odolnosti vůči klimatickým změnám, ochraně před povodněmi a zvládání sucha.

Zaměření na dobrou praxi

Na farmě Kommune Niederkaufungen jsou dva agrolesnické systémy. Starší z nich se zaměřuje na produkci ovocných a planých plodů. Novější systém byl navržen za účelem snížení eroze půdy a současného zlepšení dostupnosti vody. Pásy topolů jsou zde doplněny o malé průlehy (swales).

Keyline design je plánovací metoda, která sleduje přirozené vrstevnice, aby efektivně rozváděla vodu po krajině a zadržovala ji v půdě. V jádru tohoto přístupu stojí topografie a tok vody – cílem je optimalizovat zásobování systému vodou.

Díky širokému zaměření družstva už bylo k dispozici vhodné vybavení, což značně usnadnilo realizaci. Kromě topolových pásů se farma věnuje také ovocným stromům, ačkoliv tyto dvě větve jsou těžko srovnatelné. Topoly jsou velmi nenáročné: postačí občasné odplevelení a jinak rostou samostatně, ale prospívají s pravidelnou zálivkou.

Finanční aspekty zavádění regenerativních opatření – výzvy

Od prvotního nápadu po realizaci uplynuly zhruba tři roky. Od začátku se tým snažil zajistit veřejné financování, protože ochrana půdy je záležitostí veřejného zájmu, nejen zemědělství. Hledání financí se však ukázalo jako nejvíce časově náročná fáze. Myšlenka byla jasná: pokud děláme něco smysluplného, mělo by to být finančně podpořeno. Cesta ale nebyla jednoduchá – více žádostí bylo zamítnuto a trvalo téměř dva roky, než se našel vhodný zdroj financí. Nakonec se do projektu zapojila Nadace Daniela Schlegela pro životní prostředí a organizace TRIEBWERK jako partneři pro financování a realizaci.

Hlavní slogan

„Alles im Grünen Bereich!“ („Vše v zeleném!“)

Kategorizace, klíčová slova

#KeylineDesign #Agrolesnictví #OchranaPůdy
#Eroze #KlimatickáZměna #PřivalovéDeště
#Topol #KommuneNiederkaufungen #Relief
#Zemědělství #ZadržováníVody
#DostupnostVody #ExtrémníPočasí #Odolnost

Výhody a nevýhody

Výhody	Ochrana životního prostředí: Menší eroze a vyšší dostupnost vody
	Vyšší ekologická diverzita: Topolové pásy jako trvalá kultura přinášejí větší biodiverzitu než klasické monokultury
	Odolnost vůči klimatické krizi: V období silných dešťů, kdy obilniny trpí přemokřením, topoly rostou velmi rychle a stabilně
Nevýhody	Ekonomické aspekty: Vzniká nová oblast podnikání, zatím není rozhodnuto o jejím plném využití; bude potřeba i nové investice
	Časově náročné plánování: Trvalo dlouho získat financování, vyžadovalo to velkou trpělivost

Poučení (Získané znalosti a potřebné dovednosti)

Jednou z hlavních výzev v počáteční fázi projektu bylo zvládnutí plevelů. Krátce po výsadbě došlo k jejich silnému nástupu a tým měl potíže s nalezením správného načasování a metody k jejich účinnému potlačení. Tato fáze byla obtížnější, než se čekalo. Časem se problém vyřešil sám, jakmile topoly zesílily a začaly konkurovat ostatní vegetaci. Pokud by celý proces opakovali, věnovali by více pozornosti včasnému zásahu a plánování péče. Z této zkušenosti vyplynula důležitost správného načasování, pozorování a adaptivního plánování při zakládání agrolesnických systémů.

Odkazy a zdroje

- <https://gruener-bereich-kaufungen.de/>

Kontaktní údaje

Alles im Grünen Bereich e.V.

Kirchweg 1

34260 Kaufungen

info@gruener-bereich-kaufungen.de

Regenerative Agricultural Practices for Environmental Rejuvenation and Sustainable Ecosystems on European Farms

Associazione
Sviluppo Rurale

enprojects

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

www.regenerateproject.eu

Project number: 2024-1-CZ01-KA220-VET-000254669

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

